

LUCYNA STANISZEWSKA

Modele odpowiedzialności za delikt administracyjny sankcjonowany karami finansowymi na przykładzie wybranych krajów europejskich

Streszczenie

Przedmiotem niniejszego artykułu są modele odpowiedzialności administracyjnej za naruszenia prawa publicznego w wybranych państwach europejskich, tj. Austrii, Czechach, Francji, Niemczech i Wielkiej Brytanii. We Francji i Wielkiej Brytanii wpływ na model odpowiedzialności wywiera orzecznictwo sądowe, natomiast w pozostałych państwach modele te są regulowane prawem stanowionym, jednakże w sposób fragmentaryczny. Niestety, bardzo często prawo stanowione nie zawiera ogólnych regulacji dotyczących kar pieniężnych. Jest to negatywne zjawisko zwłaszcza ze względu na to, że kary administracyjne są istotnymi instrumentami zapewnienia wykonania aktów administracyjnych oraz normatywnych.

Podjęcie problematyki sankcji administracyjnych jest spowodowane wyraźną tendencją prawodawców w wielu państwach Unii Europejskiej do stanowienia kolejnych deliktów administracyjnych i kar za nie wymierzanych. Ustawodawca często jednak czyni to bez głębszego zastanowienia i zagadnienie to reguluje tak, by wymierzone kary realizowały interes publiczny i były zgodne z międzynarodowymi zasadami ochrony praw człowieka.

Biorąc pod uwagę ciężar gatunkowy administracyjnych sankcji, zwłaszcza kar pieniężnych, należy wskazać, że negatywnym aspektem jest niedostatek regulacji prawnych w tym zakresie. Stosowaniu sankcji administracyjnych towarzyszą poważne dylematy związane z możliwością ich wymierzania z pominięciem zasady trójpodziału władzy, a także z gwarancjami charakterystycznymi dla spraw karnych. Pomimo licznych uwarunkowań administracyjnoprawnych, wpływających na charakter prawny instytucji sankcji administracyjnych, charakteryzują się one cechami właściwymi dla spraw karnych. Złożoność ich konstrukcji staje się jednak w pełni widoczna dopiero w obliczu analizy różnorodnych modeli ich stosowania. Żaden z nich nie ujmuje jednakże problemu sankcji administracyjnych kompleksowo w taki sposób, by mógł on posłużyć przykładem dla innych porządków prawnych.

Autorka opracowania postuluje przygotowanie ogólnych regulacji zasad stosowania sankcji administracyjnych w poszczególnych państwach europejskich w celu pełnej realizacji zasady ochrony praw człowieka i obywatela w sprawach represyjnych.

Słowa kluczowe: sankcje administracyjne – administracyjne kary pieniężne – delikt administracyjny – model odpowiedzialności administracyjnej